

[Bertel Dahlgaard.]

lande overhovedet ikke have større argumentation for sig end i 1938.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft sagde, at det ville være interessant at vide, hvad det radikale venstre ønskede med hensyn til den kommende udvikling. Ja, jeg prætenderer ikke på nogen måde, i den situation Danmark er i, at kunne skænke en almindelig livseliksir til afhjælpning af Danmarks vanskeligheder, men visse retningslinier kan der for mig ikke være tvivl om at man må søge at følge.

Den ene er den kraftigst mulige indsats med henblik på produktionens rationalisering, modernisering, effektivisering. Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts parti gjorde under de forhandlinger, vi førte for 14 dage siden, alt for at modsætte sig, at der skabtes de gunstigste mulige vilkår for modernisering og rationalisering på forskellige områder. Der kan ikke være tvivl om, at det her i Danmark må ledsages af et også for hver enkelt person mere intensivt arbejde, større produktions effektivitet. Det er netop formålet med liberaliseringen. Det er modsætningen til den politik, det ærede medlem indbyder til nu, når han taler om liberalisering, men når liberaliseringen så er gennemført, vil han have virkningen af den ophævet gennem en toldpolitik... (*Ole Bjørn Kraft: Vi har sagt det modsatte, ærede medlem!*). Det var svært; det ærede medlem stod heroppe for et minut siden og sagde, at vi måtte hæve vore todsatser til de andre landes niveau, dersom de andre lande ikke vil gå den modsatte vej. Jeg kan ikke tænke mig, at jeg skulle have hørt så meget forkert, det ville ikke ligne mig. (*Kristen Amby: De glemte den første del af sætningen, det er det sædvanlige, ærede medlem!*). Der er ingen i det høje ting jeg så gerne vil diskutere med som det ærede medlem hr. Kristen Amby, og hvis han vil gøre mig den ære at tage ordet, vil jeg gerne deltage i en sådan diskussion.

Dernæst er der to andre punkter, som selvfølgelig vil være afgørende i den kommende tid. Det ene — deri er jeg ikke uenig med det ærede medlem — er spørgsmålet om besparelser på statsbudgettet. Der er blot den forskel, at den militærpolitik, det ærede medlem er tilhænger af, vil medføre, at han ikke kan gennemføre besparelser på statsbudgettet. Endelig er det indlysende, at nøglen til ophævelse af de vanskeligheder, vi står i, må ligge i kommende handelsoverenskomstforhandlinger. Jeg tror ikke, det er opportunt at komme meget dybt ind på de forhold, og jeg tror heller ikke, man

fra forskellig side i erhvervslivet ønsker alt for stærkt at drøfte dette spørgsmål nu, det må ske under de kommende møder.

Iøvrigt vil jeg i denne forbindelse sige, at der er et punkt i hele den økonomiske verdensudvikling i øjeblikket, som gør, at der i og for sig ikke er noget nedsættende i på visse områder at forholde sig lidt afventende. Der er en ting, som økonomer i hele verden ræsonnerer over i øjeblikket; det er spørgsmålet: er vi nær ved et punkt nu, hvor der kommer en vending i verdensmarkedets råstofpriser? Det er det store problem. En vending i verdensmarkedets råstofpriser ville med et slag ændre billedet af hele Danmarks økonomiske liv. Når det ærede medlem i dag taler, som om han ud fra sin og sit partis vurdering af de økonomiske forhold her i landet mener at kunne, om jeg så må sige, spå helt sikkert om, hvordan det går, dersom man ikke følger de veje, han taler om, så er der altså ikke nogen baggrund derfor. Det ærede medlem så lidt som ret mange her i Danmark eller i verden i det hele taget kan bedømme sikkert de kommende måneders udvikling.

Jeg vil dernæst gerne takke den højtærede udenrigsminister for de udtalelser, han fremkom med vedrørende de nordiske toldforhandlinger. Når jeg takker den højtærede minister, er det for den formelt set udmærkede fremstilling, ikke for indholdet, for det var jo noget tyndt.

Jeg forstår, at efter at den højtærede minister har talt, er tanken om et fortsat forsøg på økonomisk samarbejde mellem de nordiske lande værdifuld, og jeg forstod, at det er så værdifuldt, at man endogså i den kommende tid skal foretage forskellige specialundersøgelser, og der er andre forberedende øvelser, som kan foretages på det område. Det vidste jeg egentlig i forvejen, men det er ikke det, det drejer sig om. Efter det, der er sket, må man så ikke erkende, hvis man skal tale nøgternt om dette forhold, at unionsplanen i betydningen omfattende Norge, Sverige og Danmark må man se bort fra for en rum tid. (*Af brydelse af udenrigsministeren*). Ja, så langt som man kan se frem. Det ligger jo i virkeligheden mellem linierne, når man skriver, og mellem ordene, når man taler. Læser man, hvad formanden for det fællesnordiske udvalg, hr. Bramsnæs, har skrevet i de sidste dage, så går der igennem det, om ikke i ord så i ånd, hans umådelige skuffelse over, at denne sag er strandet.

Så siger jeg: heraf følger to konsekvenser. Den ene er, at vi ikke kan føre vore toldforhandlinger udadtil i kommende tider på